

عنوان مقاله:

طراحی مجتمع مسکونی با توجه به حریمیت در شهر مقدس قم

محل انتشار:

اولین همایش ملی معماری (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

اصغر نوروزی - استاد یار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد محلات

حامد اهور - مربی، عضو هیات علمی آموزشکده فنی حرفه ای سما، واحد قم

احمد بیطرفان - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد محلات

خلاصه مقاله:

خانه از لحاظ عملکردی و کالبدی، مکان شکل گیری رفتار، فرهنگ و اخلاق واحد اجتماع است. اما معماری مسکن امروز ایران، ظرف مناسبی برای این مهم نیست! چرا که خصوصیت ایرانی- اسلامی بودن خود را از دست داده و به تبع آن قابلیت پرورش فرهنگ ایرانی اسلامی از آن سلب شده است! با تکیه بر مبانی و معیارهای طراحی سنتی و نیازمندیهای زندگی امروز، الگویی ارایه شده، تا ضمن اقتباس از معماری سنتی، ایرانی اسلامی پاسخگوی نیازهای امروز جامعه در کالبدی شایسته برای فرهنگ ایرانی - اسلامی باشد. حریمیت یکی از اصول غیر قابل اجتناب در معماری سنتی ایرانی و معماری اسلامی و درونگرا است. که ریشه در فرهنگ و ارزشها و باورهای دینی و مذهبی دارد. بطوریکه این اصل مهم به کلی به فراموشی سپرده شده و در شهر مقدس قم که ام القراء اسلام لقب گرفته هیچگونه نشانه هایی از آن یافت نمی شود. اصل حریمیت در کالبد بنا بصورت دیداری، شنیداری، رفتاری نمود می یابد. که از طریق چهار ابزار درونگرا - تناسبات - سلسه مراتب - و مکان یابی ایجاد شده است، که این اصول منطبق بر آیات قرآن و احادیث پیامبر(ص) و معصومین (ع) می باشد؛ پرداخته و با ارایه نمونه های موردی از خانه های مسکونی دوره قاجاریه قم و مقایسه آن با آپارتمان های مسکونی معاصر به اصل حریمیت می پردازیم و در پایان به ارایه راهکارهایی جهت رعایت سلسه مراتب و ورودی و چگونگی تعریف مناسب فضاها بمنظور حفظ حریم و حریمیت می پردازیم، شاید الگویی شود، در بازآفرینی حریم در طراحی معماری معاصر ایران اسلامی، پرسشهای اصلی در این پژوهش این است که: 1- اصل حریمیت در معماری سنتی ایرانی- اسلامی به چه معنا می باشد و درخانه های شهر قم چگونه تجلی پیدا کرده است 2- چگونه می توان به باز آفرینی این اصل مهم ایرانی-اسلامی پرداخت و در طرحهای معماری معاصر در مجتمع های مسکونی بکار گرفت (چگونه رعایت حریمیت در فضای مجتمع های مسکونی انجام پذیرد) برای پاسخگویی به سوالات این پژوهش از روش تحقیق استدلالی - منطقی با استفاده از تکنیک های توصیفی - تحلیلی بهره گرفته شده است. که اطلاعات آن بصورت اسنادی و کتابخانه ای جمع آوری گردیده است. نمونه هایی از خانه های سنتی شهر مقدس قم مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و با نمونه های طراحی جدید معماری روز مورد مقایسه قرار گرفته و راهکارهایی در رابطه با طراحی معماری معاصر و رعایت این اصل مهم حریمیت در طراحی ها ارایه شده است.

کلمات کلیدی:

حریمیت، معماری سنتی ایرانی اسلامی، طراحی مجتمع مسکونی، سلسه مراتب، درونگرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/731469>

